

DEMİAN EMİL SINCLAIR'IN
GENÇLİĞİNİN ÖYKÜSÜ

WILHELM
MOOREHEAD
WESSEL

29. BASKI

Çeviri: KÂMURAN ŞİPAL

can
modern

HERMANN HESSE

DEMIAN

EMIL SINCLAIR'İN GENÇLİĞİNİN ÖYKÜSÜ

Can Modern

Demian, Hermann Hesse

Almanca aslından çeviren: Kâmuran Şipal

Demian: Die Geschichte von Emil Sinclairs Jugend

© 1925, Hermann Hesse

© 2003, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2003

29. basım: Eylül 2023, İstanbul

Bu kitabın 29. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Şirin Etik

Editör: Şebnem Sunar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftehavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-2335-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

HERMANN HESSE

DEMIAN

EMIL SINCLAIR'İN GENÇLİĞİNİN ÖYKÜSÜ

ROMAN

1946 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Almanca aslından çeviren

Kâmuran Şipal

Hermann Hesse'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Masallar, 1994

Çarklar Arasında, 2002

Kaplıcada Bir Konuk, 2002

Siddhartha, 2002

Doğu Yolculuğu, 2002

Peter Camenzind, 2003

Gençlik Güzel Şey, 2012

HERMANN HESSE, 1877'de Almanya'nın Baden-Württemberg eyaleti, Calw kasabasında doğdu. İlk şiirini yirmi beş yaşında yazdı. Bunu *Peter Camenzind*, *Çarklar Arasında*, *Gertrud*, *Rosshalde*, *Demian* ve diğer romanları izledi. Jung'un öğrencisi Lang ile dostluğu Hesse'nin ruhbilime ve Jung'a duyduğu ilgiyi körükleyerek şiirsel iç dünyasını zenginleştirdi. İnsancılığı, barışseverliği ve insan yaşamını irdeleyen felsefesi *Bozkırkurdu*, *Narziss* ve *Goldmund* ile *Siddhartha* adlı romanlarında özellikle belirgindir. *Boncuk Oyunu* adlı romanından sonra 1946'da Nobel Edebiyat Ödülü'nü alan Hesse'nin Doğu edebiyatı ve mistisizmine düşkünlüğü, bireysel bunalımların çözümünü Doğu felsefesinde arayışı, 1960'lı yıllarda canlanan Budizm ve Zen Budizm akımlarının da yardımıyla onun, özellikle Amerikan hippie gençliği arasında en çok okunan yazarlar arasına girmesini sağladı. Hermann Hesse, 1962 yılında öldü.

KÂMURAN ŞİPAL, 1926'da Adana'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. *Çağdaş Alman Hikâyesi / 1945'ten Sonra* başlıklı bir inceleme; *Beyhan*, *Elbiseler Çarşısı*, *Büyük Yolculuk*, *Buhûrumeryem*, *Köpek İstasyonu* adlı öykü kitapları yayımlandı. *Elbiseler Çarşısı*'yla 1965 Sait Faik Öykü Ödülü'nü, *Sırrımsın Sırdaşımsın* adlı romanıyla 2011'de Orhan Kemal Roman Armağanı aldı. Rainer Maria Rilke, Franz Kafka, Robert Musil, Heinrich Böll, Thomas Mann, Günter Grass, Ingeborg Bachmann, Sigmund Freud, Hans Bender gibi önemli yazarların eserlerini dilimize kazandırdı. 2019'da aramızdan ayrıldı.

İçimde dışarı çıkmak isteyen bir şey vardı,
ben onu yaşamaya çalışıyordum yalnızca.
Neden böylesine güçtü bu?

İçindekiler

I. İki dünya.....	17
II. Kabil.....	40
III. Katiller.....	64
IV. Beatrice.....	88
V. Kuş yumurtadan çıkmak için savaş veriyor.....	113
VI. Yakup'un güreşi.....	134
VII. Bayan Eva.....	160
VIII. Sonun başlangıcı.....	189

Öykümü anlatabilmem için çok eskilere uzanmam gerekiyor. Elimden gelse daha da gerilere, çocukluğumun ilk yıllarına kadar uzanır, burada da durmaz, çok uzaklardaki atalarımın doğru yol alırdım.

Roman yazan sanatçıların âdetidir hep, Tanrı süsü verirler kendilerine, şu ya da bu insanın başından geçenleri sanki tüm ayrıntılarıyla kuşbakışı görüp kavrayabilir ve bunu Tanrı kendi kendine anlatıyormuşçasına, yani tüm çıplaklığıyla, hiçbir noktası önemsiz sayılmayacak şekilde hikâyeye edebilirlermiş gibi davranırlar. Ben üstesinden gelemem bu işin, benim gibi sanatçılar da gelemmez. Ne var ki, benim öyküm benim için herhangi bir sanatçının öyküsünün kendisi için taşıdığından daha çok önem taşıyor. Çünkü benim kendi öykümdür bu, bir insanın öyküsüdür; kafadan uydurulmuş bir insan değil, olası bir insan, ideal ya da şu veya bu şekilde var olmayan bir insan değil, gerçek bir insan, bir kezliğine ve yaşayan bir insandır bu. Gel gelelim, gerçekten yaşayan bir insanın ne demek olduğu günümüzde her zamankinden az bilinmekte, her biri doğanın değerli ve bir kezliğine denemesi sayılacak insanlar, yığın yığın kurşunlanıp öldürülmektedir. Eğer bir kezliğine insanlar olarak daha fazla bir değer taşımasaydık, içimizden her biri bir filin-

ta kurşunuyla gerçekten saf dışı edilebilseydi, yaşamöykülerini kaleme almanın hiçbir anlamı kalmazdı. Ne var ki, her insan yalnız kendisi değil, aynı zamanda bir kezliğine, tamamen kendine özgü, her bakımdan önemli ve dikkate değer bir noktadır. Öyle bir nokta ki, dünyanın tüm olayları kesişir burada; bir kezliğine, bir daha asla yinelenmeyecek bir kesişimdir bu. Dolayısıyla her insanın öyküsü önemlidir ve dünya durdukça yaşayacak Tanrısal nitelik taşır, her insan yaşadığı ve doğanın istemini yerine getirdiği sürece olağanüstüdür, her türlü dikkat ve ilgiye layıktır. Her insanda ruh bir ete, kemiğe bürünmüştür, her insanda bir canlı acı çeker, her insanda bir Kurtarıcı çarmıha gerilir.

Bir insanın ne olduğunu günümüzde bilenler fazla değildir. Pek çok kişi bunu sezmekte ve sezdiği için de daha kolay ölebilmektedir; nitekim ben de bu öyküyü kaleme aldıktan sonra daha kolay ölebileceğim.

Kendim için bilen biri diyemem. Araştıran biri oldum hep ve hâlâ da öyleyim, ama artık yıldızlarda ve kitaplarda aradığım yok, damarlarımda çağıldayarak akan kanın verdiği dersleri dinlemeye başladım. Anlatacağım öykü hoş değil, düzmece öyküler gibi tatlı ve uyumlu da değil; kendilerini bundan böyle aldatmak istemeyen tüm insanların yaşamı gibi anlamsızlığı, karmaşayı, cinneti ve düşü çagırıştırın bir tadı var.

Her insanın yaşamı, onu kendine götüren bir yoldur, bir yol denemesi, bir yol taslağıdır. Hiçbir insan yüzde yüz kendisi olamamıştır, ama yine de herkes gücü yettince ilerler bu yolda, kimi biraz daha gözü açık kimi biraz daha gözü kapalı. Herkes kendi doğumuna ilişkin artıkları, bir ilkçağ dünyasının sümüksü cismini ve yumurta kabuklarını sonuna dek sürükleyip götürür kendisiyle. Kimileri vardır, hiçbir vakit insan aşamasına erişemez; kurbağa olarak, kertenkele olarak, karınca olarak kalır.

Kimileri de vücutlarının belden yukarısıyla insan, belden aşağısıyla balıktır. Ama her biri doğanın insan doğrultusunda bir yaratısıdır. Çıkıp geldikleri kaynak ise ortaktır hepsinde: anneler. Hepimiz aynı derinliklerden çıkıp geliriz, ama bir taslak, derinliklerden çıkıp gelen bir yaratık olarak her birimiz kendi öz amacımıza varmak için uğraşıp didiniriz. Birbirimizi anlayabiliriz, ama kendimizi ancak kendimiz açıklayıp yorumlayabiliriz.

I

İki dünya

Öyküme başımdan geçen bir olayı anlatmakla başlayacağım. On yaşındaydım henüz, küçük kentimizdeki Latince okuluna gidiyordum.

Burcu burcu bir alay koku o günlerden esip geliyor bana doğru, içimi bir sızıyla, tatlı bir ürpertiyle dolduruyor; karanlık sokaklar, aydınlık evler, kuleler, çalan saatler ve insan yüzleri, sıcacık bir rahatlık taşan konforlu odalar, kapılarından içeri hayalet korkusuyla adım atılan gizemli odalar. Sıcacık bir sıkışıklık kokuyor, adavşanları, hizmetçiler, kocakarı ilaçları ve kurutulmuş meyve kokuyor her şey. İç içe iki dünya yaşanıyordu burada, gece ve gündüz iki ayrı kutuptan çıkıp geliyordu.

Dünyalardan biri bizim kendi evimizdi, öyleyken daha dar ve daha da sıkıştı burası, gerçekte yalnızca anne ve babamı içine alacak kadardı. Büyük bölümüyle bana aşınaydı bu dünya; adı anneydi, babaydı bu dünyanın, sevgiydi ve çatılmış kaşlardı, örnek alınacak kişilerdi, okuldu. Yumuşacık parıldardı, aydınlık ve temizdi; sertlikten uzak güler yüzlü sözlerin, yıkanmış ellerin, temiz pak giysilerin, edep ve terbiyeye uygun davranışların yurduydı burası. Burada sabah duaları ve ilahileri söyleniyor, burada Noel kutlanıyordu. Geleceğe doğru dümdüz uzanan çizgileri ve yolları kendisinde barındırırdı bu

dünya; ödevler ve kabahatler, vicdan azapları ve günah çıkartmalar, bağışlamalar ve ileriye yönelik olumlu kararlar, sevgi ve saygı, İncil sözü ve bilgelik bu dünyadaydı ancak. Yaşamın aydınlık, güzel ve düzenli bir nitelik taşıyabilmesi için bu dünyaya tutunmak gerekiyordu.

Öteki dünyaya gelince; daha bizim evin göbeğinde başlıyordu ve bambaşkaydı, ayrı bir kokusu vardı bu dünyanın; değişik bir dil konuşuyor, başka vaatlerde bulunup başka şeyler istiyordu insandan. Bu ikinci dünyada hizmetçiler, zanaatkâr oğlanlar, hortlak hikâyeleri, skandallar yer alıyordu; dehşet verici, insanı cezbeden, korkunç ve bilmecemsi nesnelere oluşturduğu rengârenk bir sel, mezbaha ve tutukevi, bağırıp çağırın içkili kadınlar, buzağlayan inekler, yere yığılıp kalan beygirler, hırsızlıklar, adam öldürmeler, kendi canına kıymalar, hepsi bu dünyadaydı. Dört bir taraf, bu güzelim ve tüyler ürpertici, vahşi ve acımasız nesnelere doluydu; burnumuzun ucundaki sokakta, yanı başımızdaki evde vardı bunların hepsi, polisler vızır vızır dolaşüyor ve ipsiz sapsiz kimseler ortalıkta kol geziyordu. Sarhoşlar karılarını dayaktan geçiriyor, akşamları küme küme genç kızlar fabrikalardan sökün ediyordu; insanı büyüleyen, büyüyle hasta yapabilen yaşlı cadılar yaşamaktaydı bu dünyada; ormanda haydutlar barınıyor, güvenlik güçleri sağda solda yangın çıkaran kundakçıları yakalıyordu sürekli. Bu ikinci, bu yaman dünya dört bir yanda gürül gürül akıyor, kokusu her yanı sarıyordu; yalnız bizim evin odaları, anne ve babamın kaldığı odalar bunun dışındaydı. Ve böyle si çok daha iyiydi. Bizim evde dirlik düzenin, huzurun ve vicdan rahatlığının, bağışlama ve sevginin bulunması harikulade bir şeydi, ama bütün diğer şeylerin, bütün o gü-rültücü ve çığırktan, insanın darda kaldığında hemen koşup annesine sığınabileceği o kasvet verici, karanlık, zorba ve hoyrat nesnelere varlığı da harikuladeydi.

İşin en tuhaf yanı, iki dünyanın sınırlarının gelip birbirine dayanması, iki dünyanın birbirinin bu kadar yakınında yer almasıydı. Örneğin hizmetçimiz Lina, salondaki akşam duasında yıkanmış ellerini kırışıkları düzlenmiş önlüğüne bastırarak kapının yanı başında oturup ince sesiyle okunan ilahiye katıldığı zaman, düpedüz anne ve babamın, bizlerin, aydınlıkların ve doğrulukların dünyasında yer alıyordu. Ama hemen ardından mutfakta ya da tahtalardan çatılmış ahırda bana başsız adamın öyküsünü anlatırken ya da küçük kasap dükkânında komşu kadınlarla kavga ederken başka bir kız, öbür dünyaya ait biri olup çıkıyor, çevresini esrarengiz bir hava sarıyordu. Ve herkes için, ama en çok da benim için böyleydi durum. Elbette benim yerim aydınlık ve kusursuz dünyadaydı, anne ve babamın çocuğuydum ben; gel gelelim gözümü nereye çevirsem, nereye kulak kabartsam öbür dünyayı algılıyordum, çoğu kez bana yabancı gelmesine, beni hep tedirgin etmesine, içimi korku ve vicdan azabıyla doldurmasına karşın, öbür dünyada da yaşıyordum. Hatta yasak dünyada yaşamaya can atıyordum bazen; çoğu kez bu dünyadan aydınlığa geri dönüş istediği kadar zorunlu ve iyi bir şey olsun, yine de bana daha az güzel, daha sıkıcı ve daha ıssız bir yere dönüş gibi geliyordu. Bazen biliyordum ki, yaşamdaki amacım annemle babama benzemek, onlar gibi aydınlık ve temiz, üstünlük duygusuyla donatılmış biri olmaktı. Ne var ki, o zamana değin uzun bir yol vardı geride bırakılacak, o zamana değin okullarda pinekleme, ders çalışmak, testlerden geçmek ve sınavları vermek gerekiyor; izlenecek yol da hep öbür karanlık dünyanın yanı başından, hatta hemen içinden geçiyordu; üstelik bu dünyaya dalıp dışarı çıkamamak, içinde gömülüp gitmek hiç de olmayacak şey değildi. Böyle bir durumla karşılaşan Müsrif Oğul'ların öyküleri vardı, yiyip yutarcasına okumuştum bunları.

Bu öykülerde baba evine ve iyiye dönüş içimde öylesine rahatlatıcı ve şahane bir duygu uyandırıyor ki, doğru ve özlenmeye değer şeyin salt bu sayılacağını hissediyordum bütünüyle. Ama yine de öykülerin kötülerden ve mahvolmuş insanlardan söz eden bölümü bana çok daha çekici geliyordu. Açıkça söylemek gerekirse, Müsrif Oğul'un nedamet getirip yeniden doğru yolu bulmasına insan neredeyse üzülüyordu. Tabii böyle bir şeyin ne açıkça dile getirilmesi mümkündür ne de akıldan geçirilmesi. Nasılsa vardı işte, bir sezgi, gerçekleşebilir bir şey olarak duyguların ta en dip köşesinde yaşıyordu. Şeytan'ı kafanda bir yerde canlandır deseler, pekâlâ bizim altımızdaki sokakta canlandırabilirdim onu, kılık değiştirmiş olarak ya da kendini hiç gizlemeden, panayır ya da meyhanede dolaştığını düşünebilirdim, ama bizim evde asla yeri yoktu, asla.

Kız kardeşlerim de aydınlık dünyanın içinde yer alıyordu. Çoğu kez bana öyle geliyordu ki, mizaç bakımından anne ve babama daha yakındı kardeşlerim, benden daha iyi, daha terbiyeli, daha kusursuzdular. Onlar da hata yapıyordu kuşkusuz, onların da hoşça gitmeyen yanları vardı, ama bana öyle geliyordu ki, kız kardeşlerimde pek aşırıya kaçmıyordu bu, bendeki gibi değildi, benim kötüyle aramdaki ilişki çok daha sıkı ve ıstırap vericiydi, karanlık dünya bana çok daha yakındı. Kız kardeşlerimi de annemle babam gibi kollayıp gözetmem, kendilerine saygı göstermem gerekiyordu. Diyelim, aramızda bir kavga çıktı, sonradan hep ben vicdan azabı çekiyor, hep ben kendime kötü kişi gözüyle bakıyor; kavgayı çıkarmanın, af dilemesi gerekenin kendim olduğuma inanıyordum. Çünkü kız kardeşlerime kötü davranmakla anne ve babama kötü davranmış sayıyordum kendimi, iyi denen, otorite denen şeye sırt çevirmiş görüyordum. İçimde öyle gizler vardı ki, sokaktaki en sefil çocuklarla

kız kardeşlerimden daha kolay paylaşabilirdim bunları. Her şeyin pırıl pırıl ve vicdanımın rahat olduğu günlerde kız kardeşlerimle oynamanın tadına çoğu kez doyamıyordum; onlara karşı iyi ve terbiyeli davranmak, onlarla birlikte olup kendimi yüce ve soylu bir ışık altında görmek ne güzeldi! İnsan bir melek olsa, ancak böyle yaşardı sanırım! Bildiğimiz en yüce şeydi bu ve biz melek olmanın tıpkı Noel gibi, mutluluk gibi aydınlık sesler ve burcu burcu kokularla çepeçevre sarılmanın tatlı ve harikulade bir şey olduğunu düşünüyorduk kendimizce. Gel gelelim, böylesi saatler ve günler ne kadar seyrektiler! Oyun oynarken, oynamamıza izin verilen o masum güzel oyunlarla vakit geçirirken durduk yerde coşuyor, sert ve hoyrat davranıyor, kız kardeşlerimi bıktırıyor, kavga ve patırtıya yol açıyordum; kafam kızıyor, korkunç bir insana dönüşüyordum ansızın; öyle şeyler yapıyor ve söylüyordum ki, bunlardaki çirkinliği daha hemen o anda ruhumun derinliklerinde tüm yakıp kavuruculuğuyla hissediyordum. Ardından bunu o berbat ve karanlık saatler izliyor, pişmanlık ve nedamet duyguları içinde kıvranıyordum; sonra da gidip kız kardeşlerimden af dilediğim o nazik an gelip çatıyordu. Derken yine bir aydınlık sarıyordu ruhumu, kendimi hiçbir çelişkiye yer vermeden suskun ve şükran dolu bir mutluluk içinde buluyordum; birkaç saat ya da birkaç dakika bu duygu yüreğimden silinmiyordu.

Latince okuluna gidiyordum; belediye başkanının ve orman başkorucusunun oğulları da bizim sınıftaydı ve bazen beni görmeye geliyorlardı; ele avuca sığmayan çocuklardı ama yine de yasaklanmamış iyi dünyaya mensuptu ikisi de. Ben, her şeye karşın komşu çocuklarıyla, kendilerine genel olarak yukarıdan baktığımız ilkokul öğrencileriyle yakın ilişkiler içindeydim. İşte şimdi bunlardan biriyle başlayacağım öyküme:

Okulda ders yapılmayan bir öğle sonrasıydı; on yaşından biraz büyüktüm, komşu mahalleden iki çocukla kentte serseri serseri dolaşıyordum. Derken büyücek bir oğlan gelip aramıza katıldı; yaklaşık on üç yaşında, güçlü kuvvetli, hoyrat biriydi, ilkokula gidiyordu, bir terzinin oğluydu. İçkicinin biriydi babası, ailenin adı kentte kötüye çıkmıştı. Franz Kromer adındaki bu oğlan hiç yabancıymı değildi, kendisinden çok korkardım, gelip bize katılması hoşuma gitmemişti. O yaşta erkeksi tavırları vardı, fabrikada çalışan işçi oğlanların yürüyüşüne ve konuşmasına özeniyordu. Kromer'in peşine takılıp köprü'nün yanı başından ırmak kıyısına indik, ilk kemerin altına girip saklandık, kimsenin bizi görmemesine çalıştık. Köprü'nün kemerli duvarıyla tembel tembel akan ırmak arasındaki dar kıyı şeridi sırf döküntüden, çanak çömlek kırıklarından, eski püskü eşyalardan, birbirine dolaşmış paslı tel yığınlarından ve daha başka süprüntülerden oluşuyordu. İnsan burada bazen işe yarar şeyler bulurdu; Kromer'in elebaşılığında dar kıyuyu boydan boya arayıp tarıyor, bulduklarımızı kendisine gösteriyorduk. Kromer bunları ya alıp bir kenara ayırıyor ya da fırlatıp suya atıyordu. Kurşun, pirinç ya da kalay gibi şeyler var mı, onlara dikkat etmemizi tembihlemişti bize; söz konusu nesnelere hep bir kenara ayırıyordu; boynuzdan eski bir tarağı da suya atmamıştı yine alıkoymuştu. Kromer'in yanında kendimi adeta boğulacak gibi hissediyordum; onunla konuştuğumu bilse babamın ne çok kızacağını düşündüğümünden değildi hani, daha çok Franz'ın kendisinden korkuyordum. Onun beni yanına almasından ve bana da ötekiler gibi davranmasından memnundum. O emir veriyor, bizler de verilen emri yerine getiriyorduk. Sanki öteden beri süregelen bir âdete uyar gibiydik; oysa ilk kez Kromer'le beraberdim.

Sonunda yere oturduk. Franz suya tükürdü, büyük

bir adam gibi davranıyordu; dişlerinin arasındaki bir aralıktan tükürüyor ve tükürüğünü istediği hedefe isabet ettiriyordu. Konuşmaya başladık; komşu mahalleden çocuklar okulda gösterdikleri çeşitli kahramanlıklardan, ona buna oynadıkları çeşitli oyunlardan söz açarak övünüp büyüklenmeye koyuldular. Ben susuyor, ama bu susuşumla da dikkati çekmekten ve Kromer'i kızdırmaktan korkuyordum. İki arkadaşım daha işin başında benden uzaklaşıp Franz'a yanaşmıştı; aralarında bir yabancıydım ben, kılık kıyafetime ve davranışıma içerlediklerini seziyordum. Kentteki Latince okulunun öğrencisi olan benim gibi bir beyzadeyi Franz'ın sevmesi düşünülemezdi asla; öbür ikisininse, gerektiğinde beni tanımazlıktan gelip benden yüz çevirecekleri kuşkusuzdu.

Sonunda sırf korkumdan ben de bir şeyler anlatmaya koyuldum. Hatırı sayılır bir haydut hikâyesi uydurdum kafamdan, olayın kahramanlığını da kendim üstlendim. "Köşedeki değirmenin yanı başındaki bahçeden bir arkadaşla geceleyin tam bir çuval dolusu elma yürüttük," diye başladım söze. "Elmalar da hani bildiğimiz elmalardan değil, hepsi de birinci sınıf elmalar, Ren elmaları ve golden elmaları," dedim. O anda beni bekleyen tehlikeden kaçarak böyle bir anlatıya sığınmıştım işte; doğrusu bir olayı kafadan uydurup anlatmakta ustaydım. Az sonra arkasını getiremeyip eskisinden de kötü bir duruma düşmemek için bütün hünerimi seferber etmiştim. "Birimiz elmaları ağaçtan koparıp aşağı atarken, öbürümüz gözcülük yaptı hep," diye sürdürdüm konuşmamı. "Sonunda baktık ki çuval kurşun gibi olmuş, ağzını açıp elmaların yarısını yine boşalttık ister istemez, ama yarım saat sonra yine dönüp geldik, boşalttığımız elmaları da alıp götürdük."

Sözümü bitirdiğimde öyle sanıyordum ki, uydurduğum masalı beğenecek, bana alkış tutacaklardı. Sona doğru coşmuş, kendimi anlatının seline iyice kaptırılmış-

tım. Aramızdaki küçüklerin ikisi de bir şey söylemeye-
rek bekledi, ama Franz Kromer gözlerini kısarak insanın
içine işleyen bakışlarıyla beni süzdü, sonra tehditkâr bir
sesle sordu:

“Doğru mu bu anlattıkların?”

“Tabii doğru,” dedim.

“Yani gerçek düpedüz?”

“Evet, gerçek,” dedim direterek, oysa içten içe kor-
kudan boğulacak gibiydim.

“Yemin eder misin peki?”

Bunu işitince irkildim çok, ama hiç duraksamadan
“evet”i yapıştırdım.

“Söyle öyleyse, Allah belamı versin ki doğru, de!”

“Allah belamı versin ki doğru,” diye tekrarlardım.

“Pekâlâ,” dedi Franz bunun üzerine ve yüzünü baş-
ka tarafa çevirdi. Ben iş bu kadarla kapandı diye dü-
şünüyordum; Franz’ın ayağa kalkıp dönüş yolunu tut-
masına sevinmiştim. Köprünün üzerinde çekine çekine,
eve gitmem gerektiğini söyledim.

“Bu kadar acele etmenin gereği yok,” diyerek güldü
Franz. “Nasıl olsa yolumuz bir.”

Sonra salına salına devam etti yürümeye. Ben ara-
larından kaçıp gitmeyi göze alamadım. Franz gerçekten
de bizim eve doğru geliyordu. Eve varıp da kapımızı,
kapıdaki o kalın pirinçten tokmağı, pencerelere vurmuş
güneşi ve annemin odasındaki perdeleri görür görmez,
oh diyerek derin bir nefes aldım. Canım dönüş! O can-
nım, mutlu eve dönüş, aydınlığa ve huzura dönüş!

Hemen kapıyı açıp taşlığa süzölmek ve kapıyı ar-
dımdan vurup kapatmak istiyordum ki, Franz Kromer
de benimle birlikte içeri girdi. Yalnızca avlu tarafından
ışık alan çini döşeli karanlık taşlıkta yanı başımda durdu,
beni kolumdan tutarak usulcacak, “Hey, acelen ne bu ka-
dar?” dedi.

On yaşındaki Latince öğrencisi Emil Sinclair, güvenli aile ortamının dışında sert ve acımasız bir dünya olduğunu erken fark eder. Kendini bulma yolundaki delikanlı, din ve ahlak gibi artık inanmadığı kalıplarla birlikte baba evinden de kopar. Küçük yalanlar ve hırsızlıklarla beslenen yaşamında, sağlam çocuk dünyasının hızla çöktüğünü görür. Onu bu acılardan kurtaracak olan kişi, okula yeni gelen bir başka öğrenci, Max Demian'dır. Demian, Sinclair'in yaşamını yönlendiren, etkileyici başkişi olur. Tanıştığı insanlar, Sinclair'in kendini ve benliğini bulma yolunda birer kilometre taşı olacaktır.

Gençlik ve öğrencilik üzerine bir roman olan *Demian*, Nobel ödüllü Hermann Hesse'nin o dönemdeki korkularını ve sorunlarını da yansıtan bir eserdir.

#almanedebiyatı #gençlik #okulyılları #arayış #inanç #ahlak #hesaplaşma

